

ด่วนที่สุด

ที่ ว 5201/ 7951

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี	๓๔๔๓
รับที่.....	วันที่..... 26 มิ.ย. 2544 ๑๐.๐๔

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม
ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400

หน้า ๘๗๒
รุ่นที่ ๒๖ มิ.ย. ๔๔
เวลา ๑๔.๑๐ น.

เรื่อง โครงการเครือข่ายการศึกษาแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร 0205/4725 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับโครงการเครือข่ายการศึกษาแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ คณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาแล้ว มีข้อเห็นใจจริง ข้อคิดเห็นและ/หรือข้อสังเกต ที่ควรขอนำเสนอเพื่อประกอบการพิจารณา สรุปได้ดังนี้

- การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและวิจัย (ระดับอุดมศึกษา) ในประเทศไทย มีประวัติความเป็นมาดังนี้
  - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ คอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ริเริ่มพัฒนาเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทย (ไทยสาร (ThaiSARN): Thailand Scientific and Academic Research Network) เมื่อปีพ.ศ. 2534 โดยเน้นที่การนำมายใช้เพื่อการศึกษาวิจัย โดยเนคเทคได้ทำการอุดหนุนทั้งอุปกรณ์ การเชื่อมต่อ และการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้มีข้อมูลห้องสมุด หลังจากนั้นได้พัฒนาขึ้นมาเป็นขั้นตอน จนเชื่อมต่อเป็นอินเทอร์เน็ตออนไลน์ตลอดเวลาในช่วงกลางปี 2535 และเชื่อมถึงมหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่งในปี 2537
- ในปีพ.ศ. 2539 ทบทวนมหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติจากครม. ให้ดำเนินโครงการ UniNet ตามเรื่องที่ทบทวน มหาวิทยาลัยเสนอมา
  - ในปีพ.ศ. 2540 เนคเทค ได้รับมติคณะกรรมการรัฐมนตรี ให้ดำเนินโครงการไทยสาร ขั้นที่ 3 (ไทยสาร ๓) โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเครือข่ายความเร็วสูงแบบ ATM (Asynchronous Transfer Mode) ความเร็ว 155 ล้านบิตต่อวินาที เพื่อเชื่อมโยงสถาบันการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างกำลังคน โดยเฉพาะนักวิจัย วิศวกร และนักวิทยาศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องเครือข่ายความเร็วสูงที่มีความสามารถทัดเทียมต่างประเทศ

- การดำเนินการของเครือข่ายไทยสารที่ผ่านมาถือว่าประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี และมีผลทำให้ประเทศไทยได้รับการคัดเลือกจาก National Science Foundation (NSF) ของสหรัฐอเมริกา ให้เป็นกรณีตัวอย่างของการพัฒนาอินเทอร์เน็ตในประเทศ และเป็นประเทศแรกๆ ในแถบเอเชียที่ได้เข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดย NSF ได้ให้ทุนแก่ Network Startup Resource Center แห่งมหาวิทยาลัยโอเรกอน (University of Oregon) สหรัฐอเมริกา จัดทำรายงานเรื่อง “ประวัติอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย” ขึ้นเพื่อเผยแพร่แก่การวิชาการทั่วไป อย่างกว้างขวาง เมื่อปี พ.ศ. 2542

- 2. การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในระดับโรงเรียนในประเทศไทย
  - ในปีพ.ศ. 2538 (ปีแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศไทย) เนคเทคได้เริ่มโครงการนำร่องชื่อ “โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อโรงเรียนมัธยม” ขึ้น (ต่อมาได้รับความสนใจและมีโรงเรียนหลายแห่งเข้าร่วมจึงเปลี่ยนชื่อโครงการเป็น “เครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (SchoolNet)”
  - การพัฒนาเครือข่ายเพื่อโรงเรียนมีมิติที่มากกว่ามหาวิทยาลัยหลายมิติ เพราะโรงเรียนมีจำนวนมากกว่า ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านวิศวกรรมและเครือข่าย ครุยังไม่รู้จักอินเทอร์เน็ตและไม่เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ อุปกรณ์ในหลายโรงเรียน (รวมทั้งงบประมาณเพื่อการจัดซื้อ) มีไม่เพียงพอ และขาดเนื้อหาสาระที่สำคัญ/สื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน
  - เนคเทคได้ศึกษาและทดลองเกี่ยวกับวิธีการทำให้ซอฟต์แวร์ใช้ง่ายและราคาถูก สร้างหลักสูตรเพื่อแนะนำเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตให้กับครู พัฒนาซอฟต์แวร์แปลงภาษาอังกฤษเป็นไทย และวิจัยเรื่องลีส์อัลฟอนส์ (มัลติมีเดีย) การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล (digital library) และคลังข้อมูลดิจิทัล (digital archive) เพื่อเรียกอ่านทางอินเทอร์เน็ต ฯลฯ รวมทั้งการทำให้ทุกโรงเรียนสามารถต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตได้จากทุกท้องที่โดยไม่ต้องเสียค่าโทรศัพท์ทางไกล
  - ปัจจุบันมีโรงเรียนเข้ามาร่วมต่ออินเทอร์เน็ต SchoolNet เป็นจำนวนมากกว่า 2,300 โรงเรียน (ณ เดือน เมษายน 2544) มีโรงเรียนที่มี website ของตนเองกว่า 700 โรงเรียน และได้รับมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2542 ให้ขยายเครือข่ายให้ไปถึง 5,000 โรงเรียนทั่วประเทศ

- 3. จากการดำเนินโครงการเกี่ยวกับเครือข่ายเพื่อการศึกษาทั้ง 2 โครงการดังกล่าวข้างต้น ได้ก่อให้เกิดผลที่เห็นได้ดังนี้
  1. กระจายเทคโนโลยีสารสนเทศให้ถึงสถานศึกษาทุกระดับอย่างกว้างขวางและเป็นธรรม
  2. สถานศึกษาและชุมชนสามารถใช้ทรัพยากรสารสนเทศทางการศึกษาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
  3. โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นให้เกิดประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
  4. เกิดแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีประสิทธิภาพ
  5. ส่งเสริมให้เกิดสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ซึ่งทั้ง 5 ประการข้างต้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการเครือข่ายการศึกษาแห่งชาติ ตามที่เสนอมา

4. ในการดำเนินการเพื่อขยายผลให้เครือข่ายครอบคลุมสถาบันการศึกษาทั่วประเทศนั้น น่าจะพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้
  1. ยึดถือหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาแห่งชาติโดยใช้สุทธิศาสตร์ที่มุ่งเน้น การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการสร้างความท้าทึงเท่าเทียมเท่าที่จะทำได้ รวมถึงการให้ความสำคัญกับปัจจัยหลักที่จำเป็นต่อการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้แก่ การพัฒนาครูและผู้บริหาร การพัฒนาซอฟต์แวร์และเนื้อหาความรู้ และการสร้างและส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียน ควบคู่ไปกับ การซื้อต่อเครือข่าย
  2. ใช้สิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น SchoolNet ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยที่ไม่ต้องเริ่มตั้งต้นจากศูนย์ใหม่
  3. พิจารณาสนับสนุนการซื้อคอมพิวเตอร์ (PC: Personal Computer) ที่ผลิตในประเทศ (local brand) และอาศัยเครือข่ายบริการภายนอกในประเทศไทย เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในประเทศไทย
  4. ให้มีการผลิตบุคลากรด้านเทคนิค (เน้นที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่เป็นช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์) ขึ้นทั่วประเทศเพื่อมาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของภาครัฐ/เอกชน

5. ข้อสังเกตเพิ่มเติม

1. ในเอกสารโครงการที่เสนอมา ยังไม่มีข้อมูลรายละเอียดของงบประมาณที่จะขอใช้ในวงเงิน 1,710 ล้านบาท (หนึ่งพันเจ็ดร้อยล้านบาทถ้วน) จึงไม่สามารถให้ความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้งบประมาณได้
2. การพัฒนาเครือข่ายในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุดนั้น มีมิติที่ท้าทายและยากกว่าในระดับ มหาวิทยาลัย เนื่องจากจำนวนที่มีมากกว่า และขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคนิค วิศวกรรม และเครือข่าย ที่จะดูแลบำรุงรักษาระบบ ในการนี้ หากคณะกรรมการฯ ที่จะตั้งขึ้น ได้อาศัยประสบการณ์ของศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ก็น่าจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาการดำเนินการของโครงการ เครือข่ายการศึกษาแห่งชาติ (ปัจจุบันในโครงสร้างของคณะกรรมการฯ ทั้งสองชุดที่เสนอ ไม่มีผู้แทน ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติอยู่)

3. หากสามารถระบุเป้าหมายที่ต้องการในเชิงผลลัพธ์ (output) เช่น จำนวนสถาบันการศึกษาที่เครือข่ายนี้จะครอบคลุมถึง จำนวนบุคลากรที่ต้องได้รับการพัฒนา จำนวนฐานข้อมูล/สื่อการเรียนการสอนที่จะพัฒนาหรือจัดให้มี ฯลฯ ก็จะทำให้เห็นภาพของผลที่จะได้รับจากโครงการได้ชัดเจนขึ้น และสามารถกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการได้ดีขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย ชุติมา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
โทรศัพท์ 644-8150 ต่อ 637
โทรสาร 644-6653